

HET BEHALEN VAN MIJN MOLENAARSDIPLOMA

Nadat ik in November 2013 op molen De Hoop in Maassluis ben geslaagd voor mijn toelatingsexamen ben ik opgegaan voor het landelijke molenaarsexamen. Dit examen vormt het meest belangrijke moment van de opleidingsperiode van een leerling-molenaar. Het is een test waarin je laat zien of je wel of niet in staat bent om verantwoord met een molen te werken. Begin 2014 kreeg ik een brief van vereniging De Hollandsche Molen, waarin de datum 16 april werd aangegeven als de dag waarop mijn examen plaats zou vinden. Houtzaagmolen De Salamander in Leidschendam zou fungeren als mijn examenmolen. Deze molen, die vanaf 1777 gebruikt werd om bomen te verzagen tot planken en balken, staat bekend als een topstuk van het Zuid-Hollands molenbestand. Het is een uitdaging om examenen te doen op een industriemolen als deze omdat het houtzagen een apart ambacht is binnen het molenaarschap. Om alle mogelijke vragen over de zaagmolen te kunnen beantwoorden op mijn examen heb ik ongeveer 5 zaterdagen meegelopen op De Salamander. In deze periode heb ik de molen leren kennen en enorm veel geleerd over houtzaagmolens. Mede door die dagen kon ik op 16 april redelijk zelfverzekerd mijn examen tegemoet gaan, ondanks een gezonde spanning.

Op de dag van mijn examen kwam ik netjes op tijd aan bij de molen. Hier ontmoette ik de examencommissie. Die bestond uit 5 molenaars, afkomstig uit het hele land. Na kennis te hebben gemaakt namen zij me mee de molen in. Op de stelling van de molen bestond het eerste onderdeel van het examen uit het in werking stellen van de molen. Hiervoor moest ik de kap van de molen op de wind zetten, de zeilen voorleggen en de vang (rem) van de molen bedienen. Terwijl ik hiermee bezig was stelde de examencommissie vragen over mijn werkzaamheden en de verschillende molenonderdelen die ik daarbij gebruikte. Toen de molen draaiklaar was gemaakt werd het examen binnen vervolgd. Hier werden er vragen gesteld over molenonderdelen zoals tandwielen, de opbouw van de molenromp, de vang van de molen en het zaagmechanisme. Daarna restte slechts nog het gedeelte over het weer. Ondanks de pittige vragen over o.a. koufronten, buien en wolken had ik hier een vrij goed gevoel over.

Toen alle vragen gesteld en beantwoord waren begon het overleg van de examencommissie. Terwijl de examinatoren besloten of ik wel of niet geslaagd was stond ik buiten met de zenuwen vrij hoog. Al vrij snel werd de spanning verbroken en werd ik naar binnen gevraagd. Hier kreeg ik te horen dat ik met vlag en wimpel geslaagd was, wat uiteraard een enorme opluchting was. Een van de examinatoren gaf me het compliment dat ik haar deed denken aan een oud-beroepsmolenaar. Dit alles zorgde ervoor dat ik met een erg goed gevoel en 1 molenaarsspeldje rijker op huis aan mocht gaan. Sinds het behalen van mijn examen heb ik al regelmatig zelfstandig gedraaid en gemalen met de molens van Schiedam en uiteraard molen De Vier Winden in Monster en ik hoop nog zeer lang het molenaarsambacht te mogen uitoefenen.

Sam van Voorthuizen

Vriend(in) worden van de molen “De Vier Winden“?

U steunt de vrijwillige molenaars al voor maar €12,50 per jaar!

Naam* :.....

Adres* :.....

Postcode* :..... Plaats* :.....

Telefoonnummer :.....

E-mail :.....

Handtekening* :.....

*verplicht

Stichting Vrienden van de Molen “De Vier Winden“

IBAN NL16 RABO 0342 9430 73

De Belastingdienst heeft de Stichting aangemerkt als een Algemeen Nut Beoogde Instelling (ANBI).

Aanmelden

Vul uw gegevens in, knip het strookje uit en lever dit in bij de Molen of bij onze penningmeester Rien van Leeuwen, Haagweg 19, 2681 PA Monster (schuin tegenover de Molen) Tel.: 0174-247167

Sponsor worden?

Als u onze molen wilt sponsoren neem dan contact op met Dick Schalke Tel.: 06-42965374

Stichting Vrienden van de Molen

“De Vier Winden”

Voorzitter

Lies Zwinkels-van de Klugt
(0174) 213 090

Secretaris

Jeannine Engels
(0174) 213 728

Adres secretariaat

Hartmanplein 14
2681 TJ Monster

Penningmeester

Rien van Leeuwen
06 - 53 674 401

Public Relations

Dick Schalke
06 - 42 965 374
pr@devierwindenmonster.nl

Technische Zaken

John Goudswaard
06 - 44 47 28 28
jorigo@caiwnl

Molen De Vier Winden

Haagweg 2
2681 PE Monster

www.devierwindenmonster.nl

Op de hoogte blijven van de laatste nieuwtjes? Volg ons op **facebook!**

facebook.com/korenmolendevierwinden

NIEUWSBRIEF 2015

VAN HET BESTUUR

De samenstelling van ons bestuur is gewijzigd: Cees Franken, vroeger molenaar, is afgetreden. Cees gaf vele jaren advies en hielp mee op molendagen. John Goudswaard, bouwkundige, is toegetreden tot het bestuur. John houdt de technische staat van de molen in de gaten en overlegt bij gebreken met de gemeente Westland, de eigenaar.

Ons bestuur is trots op Sam van Voorthuizen, die al enige jaren onze molenaar Garrit Hendriks bij staat: Sam heeft “met vlag en wimpel” zijn molenaarsdiploma gehaald.

Ook hebben wij nieuwe vrijwilligers kunnen aantrekken: 3 molengidsen en een tuinman. De molengidsen leiden bezoekers rond; de molenaars kunnen zich dan op hun eigenlijke werk concentreren. Eén molengids is zo enthousiast geworden voor het molenaarsvak, dat hij nu in opleiding is voor molenaar. De tuinman zorgt ervoor, dat het er om de molen heen netjes uitziet.

In 2014 maakten wij ons zorgen over plannen van de provincie Zuid Holland om de bescherming van het windrecht voor molens in een dorpskern af te zwakken. Voor onze molen zou het kunnen betekenen, dat bij vervanging in de toekomst van de gebouwen tegenover de molen aan de Molenweg, de gebouwen veel hoger zouden kunnen worden. Gezamenlijk met de landelijke vereniging De Hollandsche Molen en anderen hebben we dit kunnen voorkómen: de “molenbiotoop” is in stand gebleven!

Op 12 september 2015, organiseren we een uitgebreide Monumenten-dag. Dick Schalke heeft alweer contact gelegd met verschillende smartlappen-koren. Een hele middag gezellige meezingers met muzikale begeleiding, gratis voor de bezoekers: kom daar eens om!

Namens de Stichting Vrienden van De Vier Winden en de molenaars,
Jeannine Engels, secretaris

DE MOLEN, ONDERHOUD EN RESTAURATIE

Het afgelopen jaar zijn er veel onderhoudswerkzaamheden verricht aan onze molen. Bij een inspectie in 2013 was al geconstateerd dat vitale onderdelen van de molen in ernstige mate waren aangevreten door de knaagkever. Deze kevers hollen het hout van binnen uit en aanvankelijk is er weinig zichtbaar. Zo bleek echter dat ook het bovenwiel al ernstig aangetast was en gerepareerd diende te worden. Een dergelijke ingreep kan niet ter plaatse uitgevoerd worden, zodat het wiel naar de molenmakerij getransporteerd moest worden. Dat betekende dat in de maanden mei en juni 2014 er een aantal weken niet gedraaid kon worden.

Begin juni werd het wiel in delen weer aangevoerd en kon het gemonteerd en afgesteld worden. Ook een ingrijpende klus van een paar weken. Gelukkig kon er op de Westlandse molendag weer gemalen worden.

In juni heeft er ook een onderzoek door een deskundige plaatsgevonden in verband met vochtklachten in de molen.

vervolg op pagina 2

Aanvankelijk werd gedacht aan het doorslaan van de muren ter plaatse van scheuren en slecht voegwerk. Uit een rapportage van de deskundige blijkt echter dat de lekkages vooral veroorzaakt worden bij zware buien gecombineerd met storm. Op zulke momenten loopt het water langs de uitneembare ramen. Deze sluiten nl. niet overal goed aan op het metselwerk. Bij de in het voorjaar 2015 geplande scheur- en voegreparaties zal bekeken worden of ook de kierdichting langs deze ramen verbeterd kan worden.

In september en oktober werd het buitenschilderwerk van het bovendeeel van de molen, vanaf de kap tot aan de stelling, uitgevoerd. We gaan ervan uit dat dit jaar de rest van het schilderwerk wordt uitgevoerd. Ook wordt de staat van onderhoud van de bovenschijf regelmatig gecontroleerd, omdat bij deze enkele zwakke plekken zijn geconstateerd. In de molen werden ook weer door onze vrijwilligers en Edwin van Gaalen, een enthousiaste timmerman, regelmatig onderhoudsklussen uitgevoerd.

Al met al was 2014 een jaar waarin onze molen weer in een goede conditie is gebracht en gezien mag worden. Wij hopen dat ook dit jaar weer enkele zaken kunnen worden uitgevoerd om ons monument in een topconditie te kunnen houden.

John Goudswaard
Bestuurslid Stichting Vrienden van De Vier Winden

VAN DE MOLENAARS

Jaarverslag Molen De Vier Winden over het jaar 2014

JANUARI Op 1 januari draaide onze molen weer voor het eerst in het nieuwe jaar, vanwege de jaarlijkse Nieuwjaarsduik. De eerste rondleiding diende zich op 3 januari aan, toen een delegatie van het CDA de molen bezocht. Onze PR-man Dick Schalke nam dit voor zijn rekening. Januari was ook de maand, waarin onze vrijwillige timmerman Edwin van Gaalen een kast maakte, voor het uitstallen van de meelvoorraad en het scheppen van de zakjes meel. Het resultaat mag er zijn!

FEBRUARI Begin februari werd door Dick een lekkage ontdekt op diverse zolders, vanwege zware regenval. Samen met molenaar Garrit Hendriks werd deze lekkage zo goed en zo kwaad als het ging opgedweild. Eveneens in deze maand restaureerde Dick eigenhandig het door de stichting aangekochte molenmodel, waarmee aan bezoekers eenvoudig uitgelegd kan worden hoe een molen werkt. Eind februari, begin maart werd door de molenmaker gestart met het nalopen van het gaande werk van de molen en werd het bovenwiel grondig geïnspecteerd. Het bleek dat de knaagkever behoorlijk huis gehouden heeft in het wiel en besloten werd dan ook de molen voorlopig niet meer te laten draaien. Er werd o.a. de nodige aandacht aan dit gebeuren besteed door TV- West, die opnamen kwam maken.

APRIL In april volgde demontage van het bovenwiel om grondig gerestaureerd te worden in de molenmakerswerkplaats in Spijkenisse. In de tussentijd bleef de molen wel gewoon open voor het publiek en voor de verkoop van meel e.d. In deze maand raakte er ook een zeil los, welke werd verwijderd door een hoogwerker, omdat de molen immers niet kon draaien vanwege het ontbreken van het bovenwiel.

MEI Op 10 mei werd de Nationale Molendag gehouden, waarbij de molen wel opengesteld werd, maar niet kon draaien. Een aantal mensen bezocht de molen op 17 mei 's avonds in het kader van “Moonwalking”, waarbij Japanse sprookjes verteld werden.

JUNI In juni was het dan eindelijk zover, dat het bovenwiel weer geplaatst kon worden, na bijna drie maanden stilstand. Op 10 juni werd proef gedraaid en kwam er een groep medewerkers van de druiventuin Sonnehoeck op bezoek, een dag later gevolgd door een bezoek van de Probusclub Het Westland. Tijdens de Westlandse Molendag op 28 juni kon de molen weer volop tonen, waarvoor hij gebouwd werd. De molen draaide de gehele dag en regelmatig werden maaldemonstraties gegeven. Hierbij verleende molenmaker Ole Streumer de nodige assistentie. Het was een drukke maar gezellige dag met veel geïnteresseerde bezoekers en deelnemers aan de fietstocht die op dezelfde dag gehouden werd.

JULI Op 19 juli werd de molen in de rouw gezet vanwege de vliegtuigramp in Oekraïne, waarbij bijna 300 mensen omkwamen. Eén van de slachtoffers was de kleindochter van oud-wethouder De Borst, Elsemiek de Borst, 17 jaar oud. Tijdens de Dag van Nationale Rouw op 23 juli werd de vlag halfstok gehangen.

SEPTEMBER Open Monumentendag viel dit jaar op 13 september, waarbij voor de sobere uitvoering gekozen werd. In 2015 zal deze dag weer wat grootser aangepakt gaan worden, met o.a. het optreden van diverse koren. Wel werd het kraampje voor de brood- en meelverkoop vóór de molen opgesteld, hetgeen weer de nodige aanloop opleverde. De Joannesschool uit Naaldwijk bracht op 19 september een bezoek aan de molen.

OKTOBER In oktober ontfermde het schildersbedrijf Lumatro zich over de molen. Een groot gedeelte van het buitenschilderwerk werd aangepakt, hetgeen ongeveer een maand vergde. Ook in deze tijd werd de molen opengesteld, alleen voor de verkoop van meel, omdat in de molen veel materiaal van het schildersbedrijf aanwezig was.

NOVEMBER De volgende school die een bezoek aan de molen bracht, was “De Zeester” uit Monster op 14 november, en wel groep 6A en 6B van deze school. In het gastenboek van de molen lieten deze kinderen veel leuke reacties achter. Zoals inmiddels gebruikelijk, bracht ook Sinterklaas met zijn medewerkers een bezoek aan de molen, en wel op 22 november.

DECEMBER Begin december werd door WOS-TV en door het AD aandacht besteed aan het hondenpoepprobleem rond de molen, hetgeen steeds grotere vormen aan begint te nemen. Dick Schalke, onze PR-man, lichtte e.e.a. uitgebreid toe, hetgeen hopelijk zal resulteren in een oplossing voor dit probleem. Verder werd in december een spandoek opgehangen voor de feestdagen en werd de verlichte ster in de bovenste wiek bevestigd. Rest ons nog te vertellen, dat de molen het afgelopen jaar 103.886 omwentelingen gemaakt heeft, voorwaar geen slechte prestatie, gezien het feit dat de molen ca 4 maanden stil gestaan heeft.

In het afgelopen jaar zijn er ook diverse vrijwilligers bij de molen betrokken geraakt, die meehelpen met het rondleiden van bezoekers en het onderhouden van het molenterrein. Zie hierover meer in een apart artikel in de Nieuwsbrief.

De Molenaars
1e molenaar Garrit Hendriks, 2e molenaar Sam van Voorthuizen, adviserend molenaar Gerard Barendse

EEN LEVENDE MOLEN

(gedachten van een molengids bij de Nieuwjaarsbijeenkomst)

Wat zou Holland zijn zonder molens, maar vooral wat zou Monster zijn zonder het pronkstuk “**de Vier Winden**”? Een molen op zich is al beeldbepalend voor een dorp of een streek, maar een molen komt het meest tot zijn recht wanneer hij “leeft”. Dat is ook noodzakelijk voor het voortbestaan van de molen. Want iets wat niet leeft, raakt in verval.

Dat in leven en in stand houden gaat zeker niet vanzelf! Je denkt daarbij uiteraard aan de molenaars die er in hun vrije tijd telkens maar weer voor zorgen, dat de wiken en alles wat daar aan vast zit hun rondjes draaien. Maar er komt toch echt nog wel wat meer bij kijken. Dat realiseerde ik mij toen op de nieuwjaarsbijeenkomst alle vrijwilligers bij elkaar waren en zag hoe een ieder op zijn manier met en voor de molen bezig is.

Zo is er het stichtingsbestuur, dat de relaties onderhoudt met overheden en sponsors, zorgt voor publiciteit, het beheren van het geldpotje, het technisch beheer en nog veel meer. Zo zijn er ook mensen voor groenonderhoud en voor timmerwerk en vertegenwoordigers van de gemeente Westland (de eigenaar van de molen). Bij allemaal zie je de betrokkenheid bij de molen, een groot enthousiasme en een gezonde trots. Ook zijn er sinds halverwege vorig jaar een paar molengidsen aan het team toegevoegd. Zij hebben de taak bezoekers te ontvangen, rondleidingen en lezingen te geven en mee te werken aan activiteiten op en rond de molen, zodat de molenaars hun werk kunnen blijven doen als er publiek op de molen is.

Al met al een grote groep vrijwilligers, die zich sterk maakt voor het behoud van dit kostbare en levende monument. Daar mogen we met elkaar best trots op zijn.

George Hoeks,

Molendagen in 2015

Zaterdag 9 mei	Nationale Molendag.
Zaterdag 27 jun	Westlandse Molendag, op deze dag is er een expositie over de geschiedenis van de molen. Tevens is er een fiets- en puzzeltocht (voor kinderen) langs de diverse molens in het Westland.
Zaterdag 12 sept	Monumentendag, met 's middags Korenmolen Muziekfestijn en bezoek Oldtimer Brommer Club .
Zaterdag 21 nov	Sint Nicolaas en zijn Pieten komen op bezoek!

NOTEER IN UW AGENDA!

